

Café

Københavns Biblioteker

Nøgletalsrapport 2024

Indledning: 2024 var endnu et godt år for Københavns Biblioteker!

Endnu et rekordår

Københavns Biblioteker havde i 2024 4,2 mio. besøgende, mens det samlede udlån rundede 4,45 mio. materialer. Heraf udgjorde digitale og fysiske bøger 3,7 mio. Det er 12 % flere bogudlån end i 2023 og det højeste siden 2009. Samtidigt viser tallene, at stigningen i fysiske udlån er højere end i nogen anden kommune i Danmark. Rapporten fokuserer primært på udlånet af bøger.

Succesen viderefører en positiv tendens fra de seneste år efter Covid-19 pandemien. I København skyldes det hovedsageligt to væsentlige politiske prioriteringer på området:

- For det første har Kultur- og Fritidsudvalget disponeret flere midler til indkøb i årene 2022-2025.
- For det andet er alle bibliotekerne blevet nyindrettede med mere attraktive opholdsrum og flere bogudstillinger.

Københavns Bibliotekers metodiske fokus på at sætte litteraturen i spil hos københavnernes er også en væsentlig faktor for det stigende udlån. Både i de fysiske biblioteksrum og på de digitale tjenester arbejdes der målrettet med at formidle litteraturen og vække lånernes læselyst; uanset alder, livsfase og interesser.

Nøgletal Live

2024 blev også året, hvor Københavns Biblioteker fik det nye dataværktøj "Nøgletal Live". Det muliggør, at alle ansatte kan følge tendenser i københavnernes biblioteksbrug. Her kan man f.eks. holde øje med, hvad der er populært på de enkelte biblioteker, se effekten af særlige tiltag og følge med i udviklingen over tid. "Nøgletal Live" er den primære kilde til denne rapport. Tidligere har nøgletalrapporter været baseret på andre datakilder, og derfor er disse ikke 1-1 sammenlignelige med denne rapport.

Nøgletalsrapport 2024

Resumé

- Tendenser i 2024
- Dataoverblik 2024

Nøgletal 2024

Udlån

Lånere og materialer

Besøg og formidling

Lokalbiblioteker

Litteraturen sættes i spil

- Eksempel #1: Hovedbibliotekets voksenarrangementer
- Eksempel #2: 'LæseLiga' - skolesamarbejde
- Eksempel #3: 'Litterær Fluxus' – digitalt nyhedsbrev

S. 4

s. 5

s. 6

S. 8

s. 9

s. 13

s. 23

s. 27

S. 31

s. 32

s. 33

s. 34

Læsevejledning

Nøgletalsrapporten er inddelt i tre afsnit:

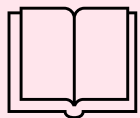
- **Resumé** præsenterer tendenser for Københavns Biblioteker i 2024 samt et overblik over data for 2024.
- **Nøgletal 2024** dykker ned i nøgletal for udlån og besøg på bibliotekerne – både på tværs af alle Københavns Biblioteker og på det enkelte lokalbibliotek. Derudover dykker afsnittet ned i bibliotekernes digitale formidling.
- **Litteraturen sættes i spil** viser tre eksempler på, hvordan Københavns Biblioteker arbejder proaktivt og målrettet med at formidle litteraturen til københavnere.

Resumé

Resumé Tendenser i 2024

Udlån

Det fysiske udlån steg mere i København end i nogen anden kommune i Danmark. Samlet set steg det fysiske udlån på folkebibliotekerne med 800.000 udlån i 2024, hvilket svarer til en stigning på 3 %. Knap halvdelen af den samlede stigning var i København (44 %).

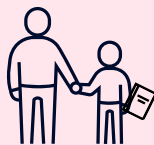
Københavns udlån per indbygger ligger over landsgennemsnittet.

Udlånet af fysiske materialer per indbygger i København steg fra 3,7 til 4,2, og København har dermed overhalet landsgennemsnittet og gennemsnittet i de andre storbykommuner.

Stigningen i udlån af fysiske bøger fortsatte i 2024, mens stigningen i digitale bogudlån stagnerede.

Det samlede udlån steg med 12 % fra 2023 til 2024. Det fysiske udlån steg med 15 %, svarende til 350.000 bøger, mens det digitale bogudlån steg med 5 %.

Lånere og materialer

Antallet af lånere er steget. Fra 2023 til 2024 steg antallet af lånere med 14 % for lånere på det fysiske bibliotek og 18 % for lånere på eReolen. Stigningen ses primært blandt voksenlånere.

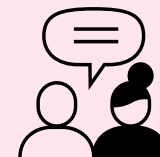
Det fysiske børneudlån rundede 1,5 mio. bøger.

Udlånet af fysiske børnebøger steg med 16 % fra 2023 til 2024. Stigningen var 11 % på faglitteratur og 17 % på skønlitteratur.

Udlån fra bogudstillinger udgør en betydelig andel af det samlede udlån.

Meget af stigningen i det fysiske bogudlån stammer fra udlån fra bibliotekernes bogudstillinger. I 2024 udgjorde udlånet fra bogudstillinger 58 % af bogudstillinger og 25 % af voksenudlånet.

Besøg og formidling

Flere fysiske besøg på byens biblioteker. I 2024 gik omkring 4,2 mio. besøgende gennem dørene til bibliotekerne, hvilket er 13 % flere end i 2023.

Fortsat stigning i besøg på appen og færre besøg på hjemmesiden.

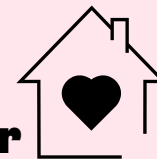
I 2024 havde bibliotekernes app omkring 4 mio. besøg, hvilket er en stigning på 26 % fra 2023. Samtidig faldt besøgstallet på hjemmesiden med 22 %.

Flere abonnenter på bibliotekernes nyhedsbreve.

I 2024 var der knap 16.000 abonnenter på bibliotekernes nyhedsbreve, hvilket er en stigning på 9 % sammenlignet med 2023.

Stigning i antal følgere på bibliotekernes Instagram. Antallet af følgere steg med hhv. 67 % på *Københavns Børnebiblioteker* og 27 % på *Københavns Biblioteker* fra 2023 til 2024.

Lokalbiblioteker

Det fysiske bogudlån er steget på alle byens biblioteker. Stigningen var særligt udtalt på Nørrebro Bibliotek, hvor udlånstallet steg med 34 % og nu ligger tæt på Hovedbibliotekets udlån.

Samlokaliserede biblioteker er blandt de mest besøgte.

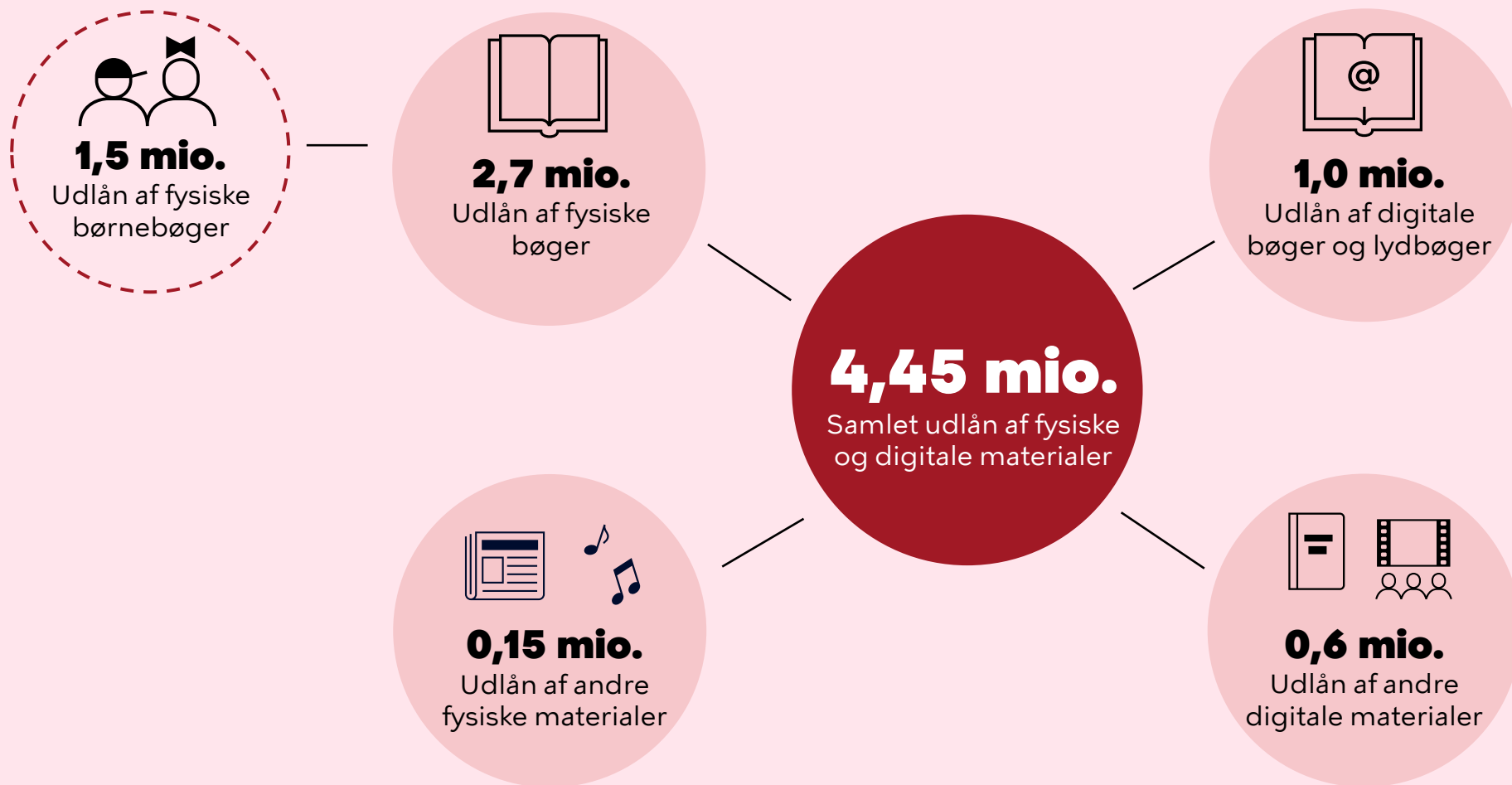
Udover Hovedbiblioteket er biblioteker, som er samlokaliseret med andre tilbud, blandt byens mest besøgte biblioteker.

Nyindretning giver nye muligheder.

De seneste år er der arbejdet med nyindretning af Københavns Biblioteker. I 2024 blev arbejdet med at opsætte bogudstillinger færdigt på alle bibliotekerne.

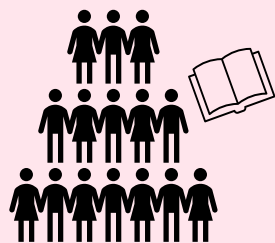
Resumé

Udlånstal for København 2024

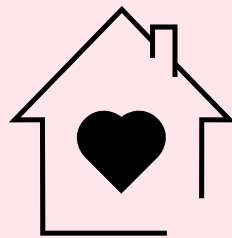
Resumé

Andre nøgletal for København 2024

129.100

Fysiske lånere
på biblioteket

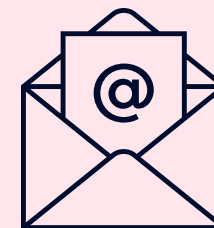
4,2 mio.

Fysiske besøg

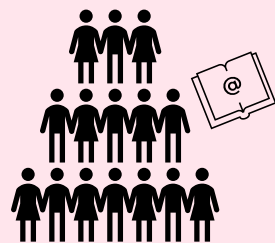
4,0 mio.

Digitale besøg på app

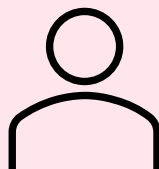
9.000

Abonnenter på
nyhedsbreve

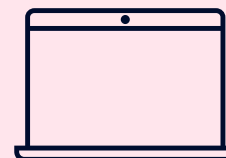
103.500

Digitale lånere
på eReolen

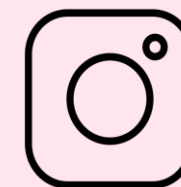
4,2

Fysiske og digitale
udlån per indbygger

2,3 mio.

Digitale besøg på
hjemmeside

20.500

Følgere på Instagram

Her kan du læse om

Udlån

Lånere og materialer

Besøg og formidling

Lokalbiblioteker

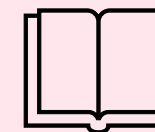
Nøgletal 2024

Afsnittet dykker ned i den generelle udvikling i udlånet på Københavns Biblioteker i 2024 og sammenligner udviklingen i København med resten af Danmark.

Du kan læse mere om:

- Overblik over udlånet for 2024 samt overordnede fordelinger mellem digitale og fysiske udlån
- Udviklingen i udlånet over tid
- Udviklingen i udlånet i København sammenlignet med landsgennemsnittet og andre storbykommuner i Danmark.

Udlån

Bogudlån 2024 i overblik

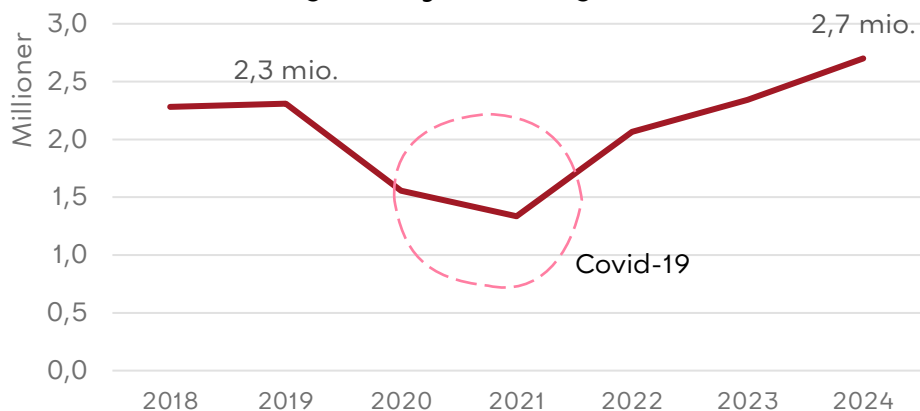
Bogudlånet fra Københavns Biblioteker steg i 2024

Det samlede udlån af fysiske og digitale bøger steg med 12 % fra 2023 til 2024 – svarende til omkring 400.000 materialer. Den store stigning ses særligt i udlånet af fysiske bøger, som steg med 15 %, mens det digitale udlån steg med 5 %.

Udlånsstigningen i 2024 bygger videre på de seneste års positive udvikling i København

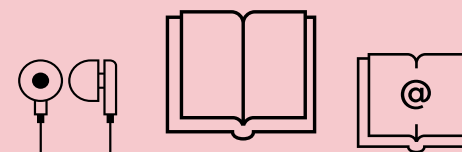
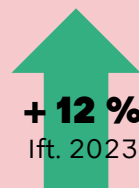
Ser man på udviklingen i det fysiske bogudlån over de seneste år, er Københavns Biblioteker nu ikke bare tilbage efter Covid-19 pandemien, men har også et markant højere udlån end i 2019, som var det sidste hele år uden nedlukning. Udlånet i 2024 var omkring 17 % højere end i 2019.

Udvikling i det fysiske bogudlån¹

1: Tallene fra 2018-2023 er trukket fra Danmarks Statistik (BIB1), mens tallene for 2024 er trukket fra Nøgletal Live

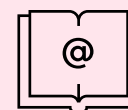
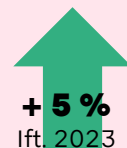
Udlånstal 2024

3.718.900

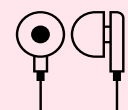
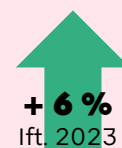
Samlet udlån af bøger og lydbøger

Digitalt

1.018.500

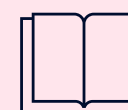
Udlån af e-bøger og netlydbøger

638.700

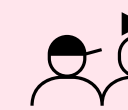
Udlån af netlydbøger

Fysisk

2.700.400

Udlån af fysiske bøger

1.512.500

Udlån af fysiske børnebøger

Note: 'Samlet udlån af bøger og lydbøger' og 'Udlån af e-bøger og netlydbøger' er inkl. udlån fra eReolen Global, som står for 93.000 af de digitale udlån i 2024. Udlån af netlydbøger er afgrænset til eReolen og eReolen Go!

Kilde: Nøgletal Live, ConsortiaManager

Udlån 2024 i overblik

Det fysiske udlån af børnebøger driver en stor del af årets stigning

Den store stigning i bogudlånet ses særligt i udlånet af fysiske bøger, som steg med 15 % fra 2023 til 2024. I antal svarer det til omkring 350.000 flere fysiske bogudlån i 2024 end i 2023. Størstedelen af stigningen er fysiske børnebøger, hvor udlånet rundede 1,5 mio. i 2024.

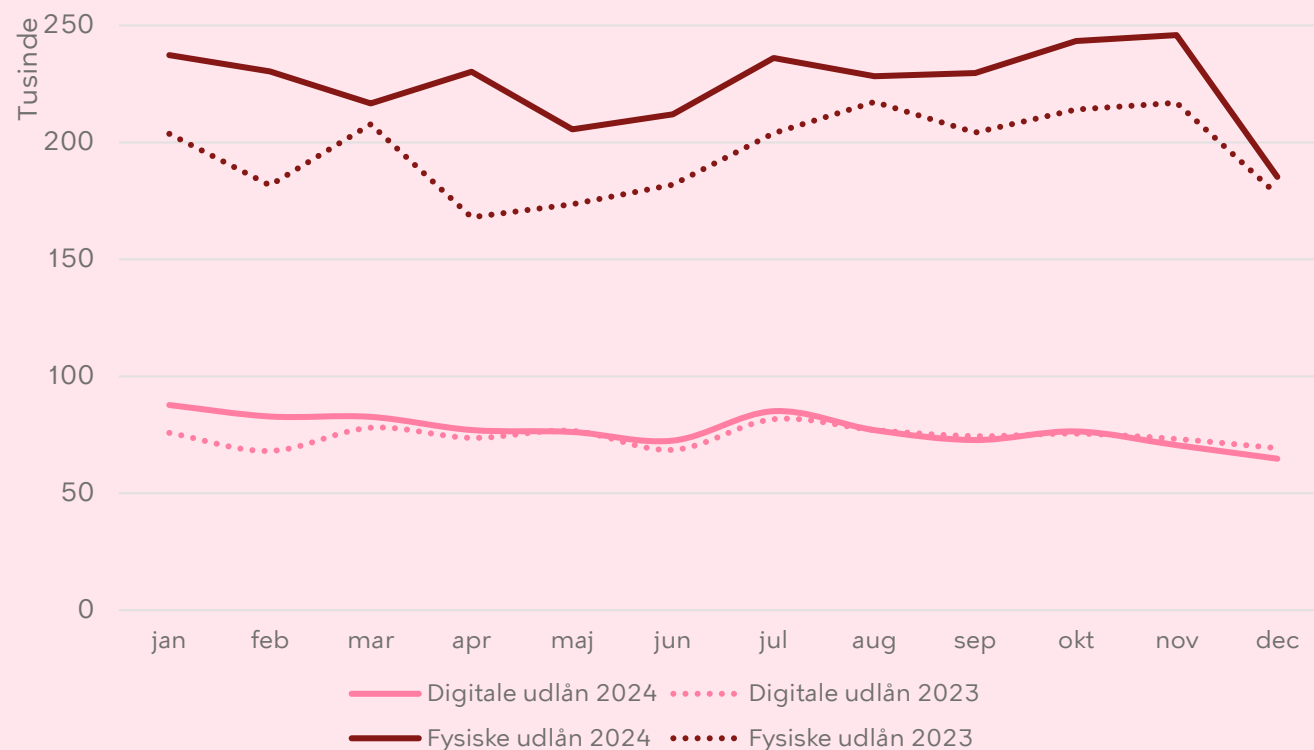
Den markante udlånsstigning i 2024 stoppede i slutningen af året

Det fysiske udlån per måned i 2024 lå markant over det fysiske udlån per måned i 2023 fra januar til november måned. I de måneder var der mellem 9.000 flere udlån (marts måned) og 62.000 flere udlån (april måned) i 2024 sammenlignet med 2023. I december 2024 dykkede det fysiske udlån til omkring 7.500 flere udlån end i 2023.

Udlånet af digitale materialer stagnerede i 2024

Det digitale udlån steg med 5 %, hvilket er en del lavere end fra 2022 til 2023, hvor stigningen var på 26 %. Det skyldes formentlig, at borgernes lånekvote per måned blev sat ned fra 5 til 3 i foråret 2024 pga. budgetreduktioner i Kultur- og Fritidsforvaltningen. Lånekvoten er sat op igen i 2025.

Udvikling i bogudlån på Københavns Biblioteker²

2: Udlånstallene pr. måned er ekskl. digitale udlån fra eReolen Global

København og resten af landet

København er driver for fremgangen i fysiske udlån på landsplan

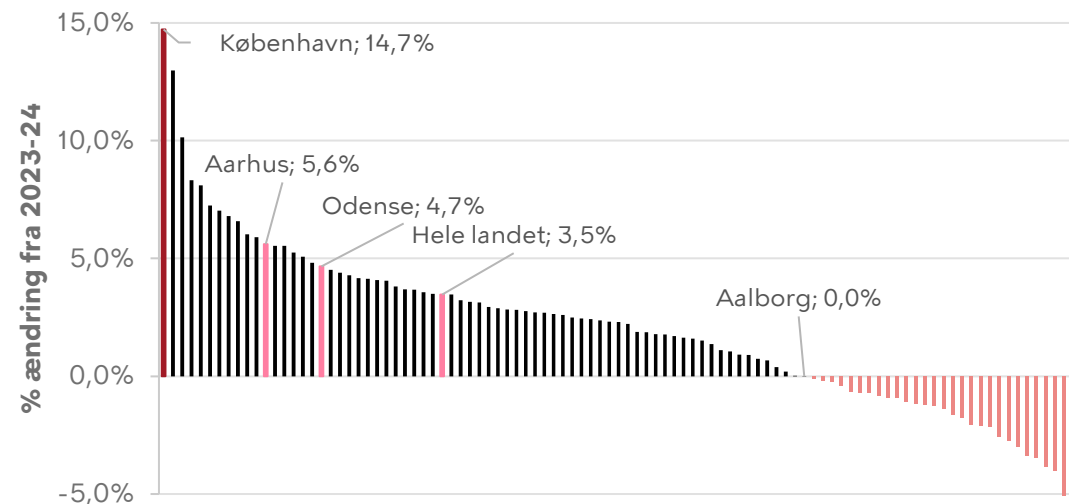
Tal fra Danmarks Statistik viser, at det samlede fysiske udlån på landets folkebiblioteker fortsat er stigende. I 2024 blev der foretaget omkring 800.000 flere fysiske udlån på landsplan, svarende til en stigning på 3 %. Der er stigning i næsten hele landet, dog er landsgennemsnittet i høj grad påvirket af Københavns Biblioteker. Fra 2023 til 2024 er det fysiske udlån i København steget med mere end 350.000 materialer. København står derfor for 44 % af den samlede stigning i fysiske udlån på landsplan.

Københavnerne låner mere end landsgennemsnittet

Fra 2023 til 2024 gik København fra 3,7 til 4,2 udlån af fysiske materialer per indbygger, svarende til en stigning på 14 %. Hvor København tidligere har ligget under landsgennemsnittet, har København nu overhalet andre kommuner, så udlånet per indbygger i København er højere end udlånet per indbygger på landsplan – samt udlånet i hhv. Aarhus, Aalborg og Odense kommuner.

Note: I sammenligningen med andre kommuner er der brugt tal fra Danmarks Statistik, der indeholder flere materialetyper end bøger og lydbøger. Der kan derfor forekomme variationer fra Københavns Bibliotekers egne tal.

Udvikling i udlån fra folkebibliotekerne fra 2023 til 2024 i de 98 kommuner

Udlån fra folkebibliotekerne per indbygger per kommune

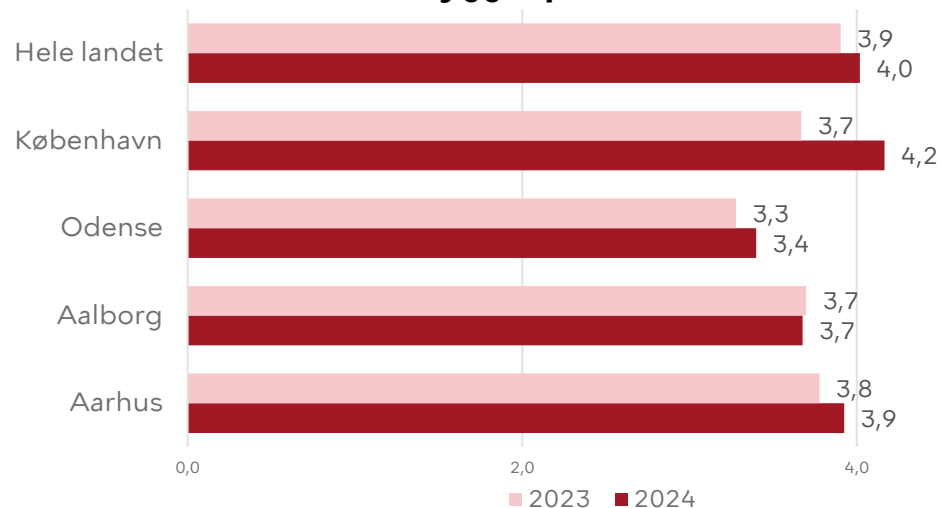

Foto: Ulrich Jakobsson

Afsnittet dykker ned i nøgletal for lånere på Københavns Biblioteker, udlånet fordelt på forskellige typer af materialer og udstillingsformer samt viden om materialesamlingens størrelse og placering.

Du kan læse mere om:

- Antallet af fysiske og digitale lånere
- Materialesamlingens størrelse
- Udviklingen i det fysiske udlån af skønlitteratur og faglitteratur
- Udviklingen i det fysiske udlån via forskellige udlånsformer
- Fordelingen af de fysiske materials placering
- Udviklingen i det digitale udlån

Lånere og materialer

Lånere i 2024

Stigning i både fysiske og digitale lånere i København

I 2024 havde Københavns Biblioteker ca. 129.100 fysiske lånere på bibliotekerne, hvilket er en stigning på 14 % sammenlignet med 2023. Det svarer til, at omkring hver femte københavnere er aktiv låner af fysiske materialer. Samtidig steg antallet af digitale lånere på eReolen med 18 % til omkring 103.500. Antal lånere er her opgjort med tal fra Danmarks Statistik, hvilket er en ny optællingsmåde sammenlignet med nøgletalsrapporter fra tidligere år. Vær opmærksom på, at det samlede antal lånere i 2024 var knap 187.000, og at der forekommer overlap mellem de fysiske og digitale lånere.

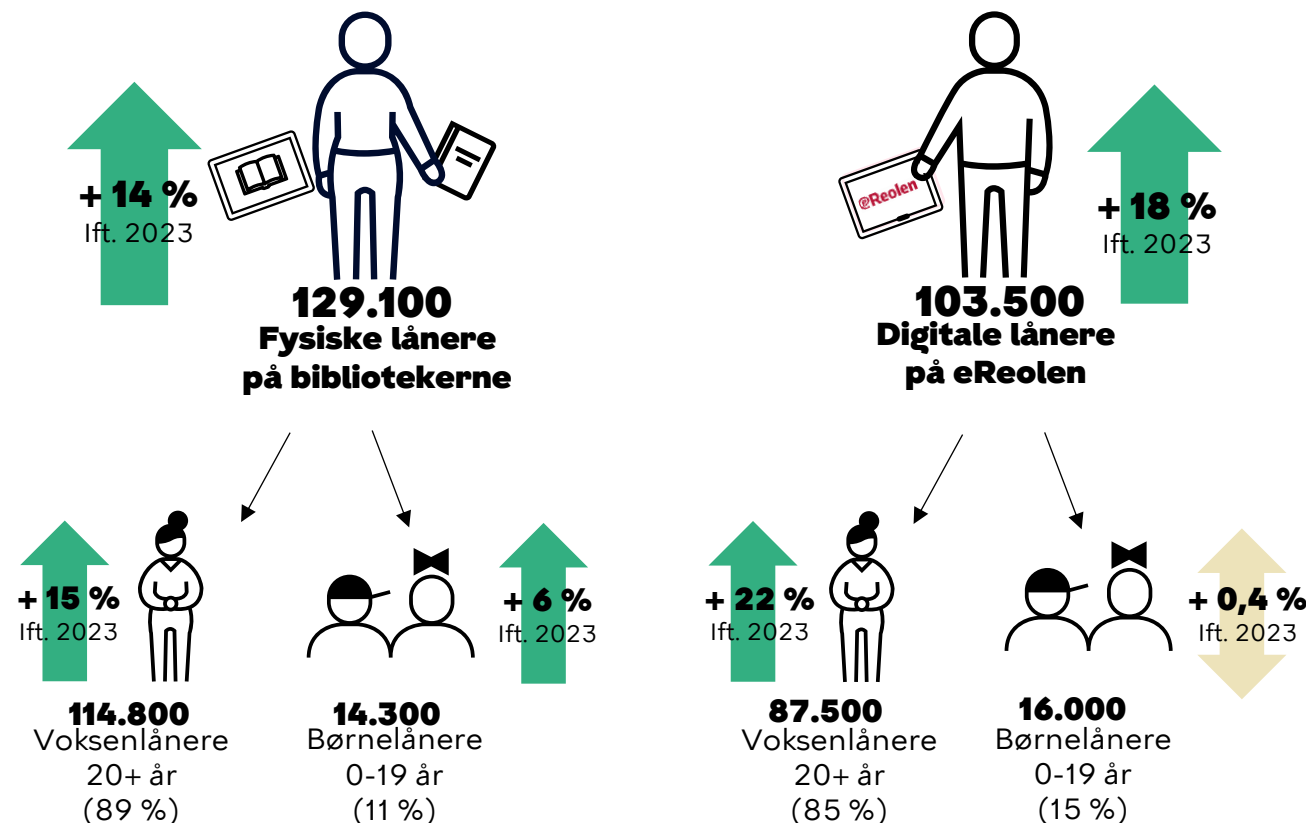
Lånere på biblioteket er primært voksne

Antallet af voksenlånere steg med 15 %, mens antallet af børnelånere steg med 6 %. Stigningen ses særligt blandt voksenlånere i alderen 30-40 år. Fordelingen mellem voksen- og børnelånere er dog ca. den samme som sidste år. Det vidner om, at de fleste børnematerialer – trods den fortsatte stigning i børneudlån – fortsat og primært lånes på forældrenes lånerkort.

Mange nye lånere på eReolen trods moderat stigning i udlånet

Selvom udlånet af digitale bøger og lydbøger har oplevet en moderat stigning fra 2023 til 2024, er antallet af lånere steget med 18 %. Dette vidner om, at flere københavnere gør brug af det digitale bibliotekstilbud. Stigningen er blandt voksenlånere – særligt københavnere over 50 år – mens antallet af børnelånere er uændret. Børnelånere udgør en mindre andel af det samlede antal lånere sammenlignet med 2023.

Fysiske og digitale lånere København i 2024

Note: I 2024 var 5.522 lånere på de fysiske biblioteker og 14.257 lånere på eReolen under kategorien 'uoplyst alder'. Lånere med uoplyst alder er her medregnet under voksenlånere.

Kilde: Danmarks Statistik (IBIB2A, FOLK1A)

Københavns Bibliotekers samling

Samlingen består af 878.000 fysiske og digitale materialer

Københavns Bibliotekers samling består af 878.000 fysiske bøger og materialer fordelt på 223.000 unikke titler og 65.000 forskellige forfattere. Materialesamlingen er nogenlunde ligeligt fordelt mellem voksen- og børnematerialer, som udgør hhv. 55 % og 45 % af den fysiske samling. Derudover består samlingen af mere end 125.000 digitale materialer, som varetages nationalt.

Samlingens størrelse og sammensætning tilpasses løbende

Samlingen varetages af et team af materialespecialister, som står for indkøb og kassation af materialer. Materialesamlingen tilpasses og udvikles løbende på baggrund af udviklingen på bogmarkedet, brugs- og udlånsdata fra Københavns Biblioteker samt erfaringer fra de bydækkende bogudstillinger.

Vidste du?

Linea Maja Ernsts bog 'Kun til navlen' er siden udgivelsen blevet reserveret mere end 3.800 gange. I sommeren 2024 var det en af de første bøger siden Covid-19, som havde en kø på over 1.000 reserveringer.

Vidste du?

I 2024 blev Jakob Martin Strids 'Den Fantastiske Bus' reserveret 1.300 gange, hvilket er markant højere end normalt for børnebøger.

Note: Da der hele tiden kasseres og indkøbes nye materialer, er de præcise tal for samlingens størrelse et øjebliksbillede. Tallene for fysiske bøger og materialer, unikke titler og forfattere er trukket d. 24.03.2025. Tallene for digitale materialer er trukket d. 02.04.2025

Den fysiske samling i tal

878.000

Fysiske bøger og materialer

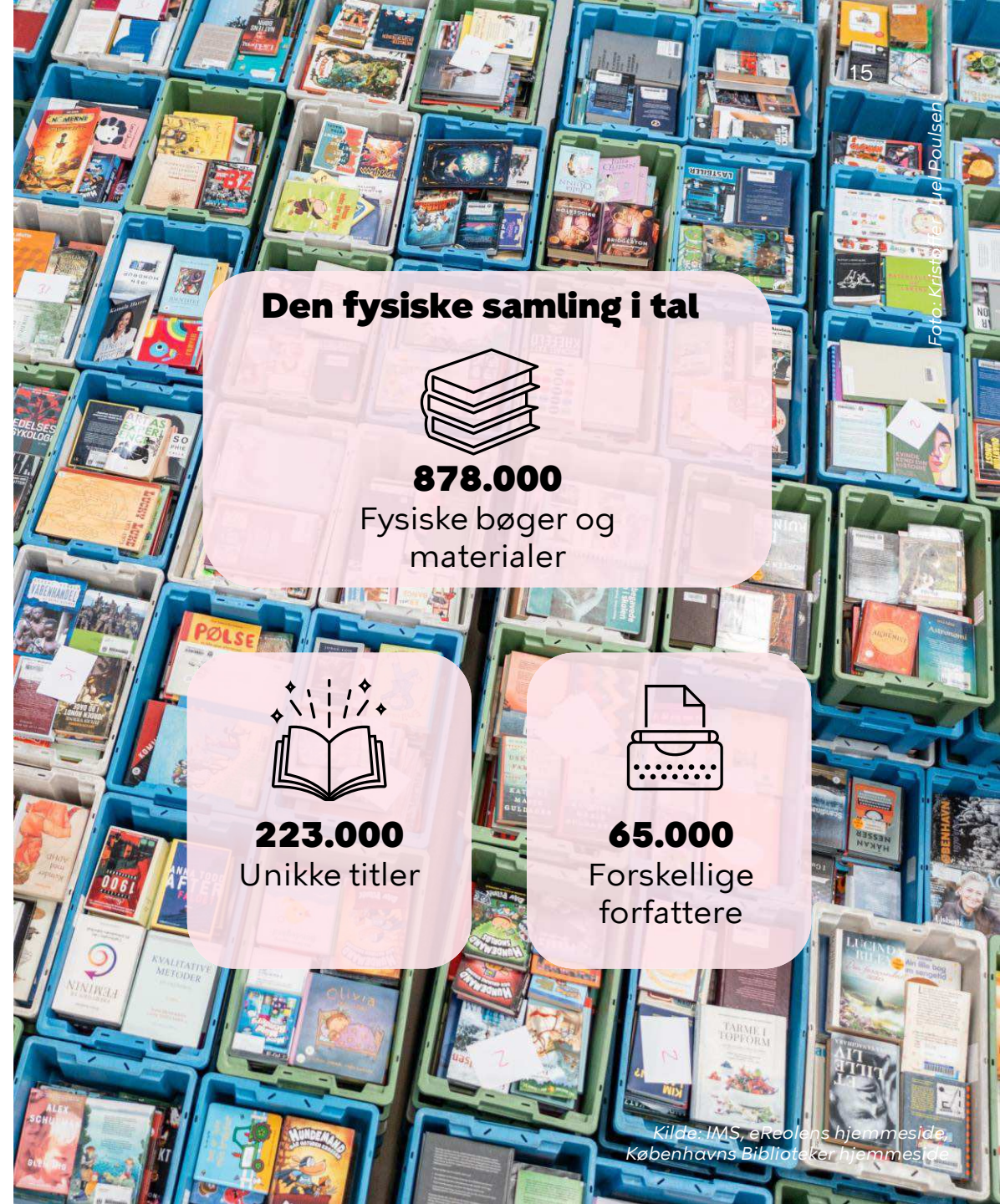
223.000

Unikke titler

65.000

Forskellige forfattere

De fysiske bøger

Skønlitteratur og faglitteratur

Fremgangen i bogudlån ses særligt ved børnebøger

Børneudlån stod for 57 % af udlånet af fysiske bøger i 2024 og udgør dermed fortsat størstedelen af de fysiske udlån på Københavns Biblioteker. I 2024 har der været en større stigning i udlånet af børnebøger end voksenbøger. De senere år har udlånet af børnebøger stået for en større andel af det samlede udlån, og de foreløbige tal for 2025 indikerer, at udlånet af børnebøger formentlig vil udgøre en endnu større andel af det samlede udlån fremover.

Særligt skønlitteratur til børn har oplevet en stor stigning

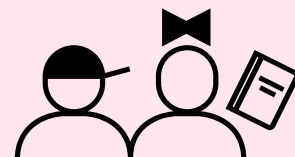
Blandt voksne er skønlitteratur og faglitteratur ca. ligeligt fordelt – med en lidt større stigning i udlånet af skønlitteratur på 14 % sammenlignet med stigningen i udlån af faglitteratur på 12 %. Ser man på fordelingen mellem udlån af skønlitteratur og faglitteratur blandt børneudlån, er langt de fleste udlån skønlitteratur. Her er udlånet af skønlitteratur til børn steget med 17 % siden 2023, mens udlånet af faglitteratur er steget med 11 %.

Vidste du?

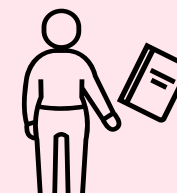
Fra 2023 til 2024 steg juleudlånet med 33 %. I 2024 blev der udlånt omkring 30.000 julebøger til børn og 5.800 julebøger til voksne.

Fordeling af fysiske bogudlån i 2024

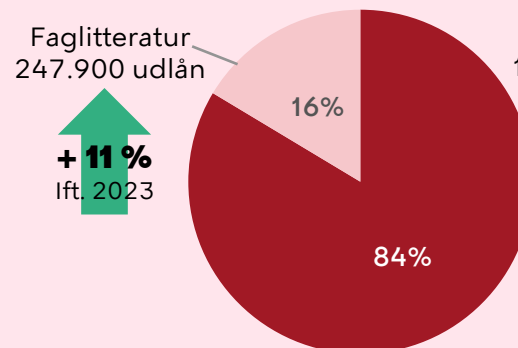

Børnebøger
1.513.000 udlån

Voksenbøger
1.156.000 udlån

Fordeling af børneudlån

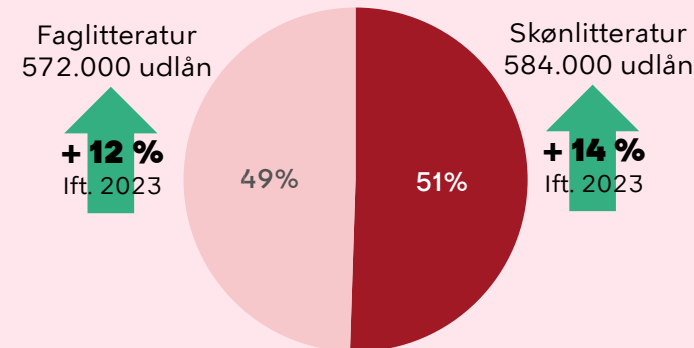

+ 11 %
Ift. 2023

Skønlitteratur
1.246.600 udlån

+ 17 %
Ift. 2023

Fordeling af voksenudlån

+ 14 %
Ift. 2023

Note: Udlånstallene her er ekskl. fjernlån fra andre kommuner, da disse ikke opdeles i børneudlån og voksenudlån. I 2024 blev omkring 32.000 bøger udlånt via fjernlån.

Kilde: Nøgletal Live

De fysiske bøger

Udlånstyper

Udstillinger og reservation driver stigning

Det fysiske udlån af børnebøger gennem græsning fra udstilling og gennem reservationer steg begge med 20 % fra 2023 til 2024. 58 % af de fysiske børnebøger udlånes via græsning fra udstillinger, som dermed står for en stigende andel af udlånet. Græsning fra reol er også steget fra 2023 til 2024, men stigningen er mindre markant end de andre udlånsformer. I 2024 stod udlånet fra reoler dermed for en mindre andel af udlånet end tidligere.

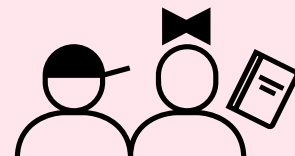
Markant stigning i voksenudlån via græsning fra udstillinger

I 2024 var hver fjerde udlån af voksenbøger græsset fra en udstilling, hvilket svarer til en stigning på hele 43 % fra 2023. Antallet af reservationer er også steget, mens udlånet via græsning fra reoler er gået en smule tilbage – på trods af den samlede stigning i fysiske voksenudlån. Mens reservationer fortsat er den mest brugte udlånsform – med over halvdelen af alle udlån – indikerer tallene, at bogudstillingerne bliver mere og mere populære. Den ændrede fordeling af udlånstallene hænger også sammen med den målrettede indsats ift. bogudstillinger, som har givet flere bogudstillinger og mindre plads til reoler på byens biblioteker.

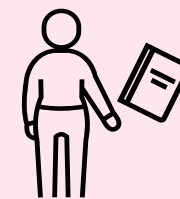
Hvad betyder "græsning"?

Græsning er betegnelsen for, at brugerne lader sig inspirere på det fysiske bibliotek og låner bøger direkte fra hylder og udstillingspodier.

Fordeling af fysiske bogudlån i 2024

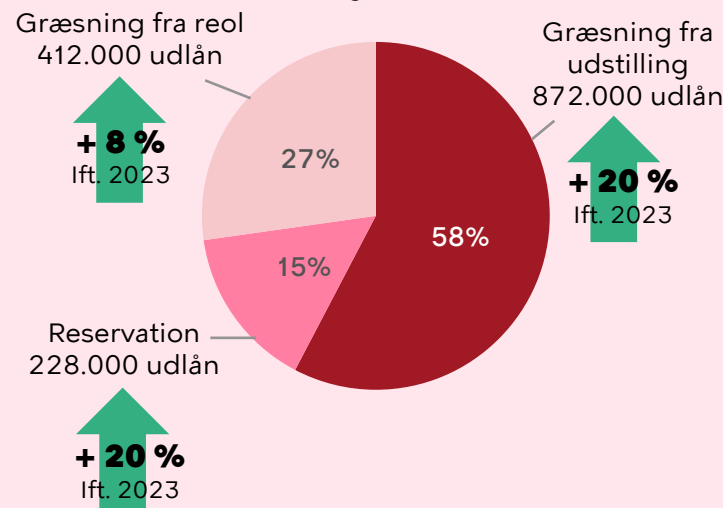

Børnebøger
1.513.000 udlån

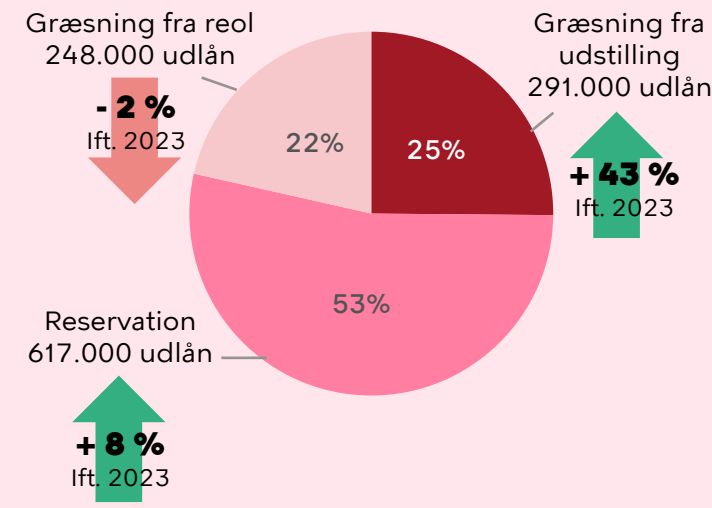

Voksenbøger
1.156.000 udlån

Fordeling af børneudlån

Fordeling af voksenudlån

Note: Udlånstallene her er ekskl. fjernlån fra andre kommuner, da disse ikke opdeles i børneudlån og voksenudlån. I 2024 blev omkring 32.000 bøger udlånt via fjernlån.

Kilde: Nøgletal Live

De fysiske bøger

Bogudstillinger

Bogudstillinger på alle byens biblioteker

De seneste år er der arbejdet strategisk med at styrke den fysiske indretning af Københavns Biblioteker, så de opleves som trygge og rare at opholde sig i for byens borgere. Et led heri har været at gøre plads til bogudstillingsformater på podier i biblioteksrummet. I 2024 blev arbejdet med at opsætte bogudstillinger færdigt, og der står nu i alt 583 bogudstillinger fordelt på lokalbibliotekerne.

Bogudstillingerne er tematisk inddelt og henvender sig til enten voksne eller børn. De er bydækkende, som vil sige, at københavnere kan finde de samme typer bogudstillinger på tværs af alle byens biblioteker. Bogudstillingerne til børn er udrullet på alle biblioteker, mens nogle bogudstillinger til voksne kun findes på nogle biblioteker.

De fysiske bøger

Bogudstillinger med voksenbøger

Bogudstillinger inspirerer københavnernes til at låne bøger med hjem

I 2024 blev der udlånt 290.000 voksenbøger fra udstillinger, svarende til en stigning på ca. 88.000 udlån sammenlignet med 2023.

Bogudstillingen med flest udlån er 'Bestsellere og anmelderdarlings'. I 2024 blev 81.000 bøger udlånt fra denne udstilling, svarende til en stigning på 43 % sammenlignet med 2023.

Bogudstillingerne påvirker udlånstallene

Sommeren 2024 gav særligt høje bogudlån af fysiske voksenbøger. I juli 2024 blev der udlånt 19.000 flere bøger end i juli 2023, hvilket er en stigning på 21 %. Omkring 1/5 af udlånsstigningen i juli måned skyldes udlån fra bogudstillingen 'Bestsellere og anmelderdarlings', hvorfra udlånet steg med hele 77 % fra juli 2023 til juli 2024. I slutningen af 2024 stagnerede udlånsstigningen på voksenbøger. For 'Bestsellere og anmelderdarlings' faldt udlånet med hhv. 4 % i november 2024 og 11 % i december 2024 sammenlignet med 2023.

Vidste du?

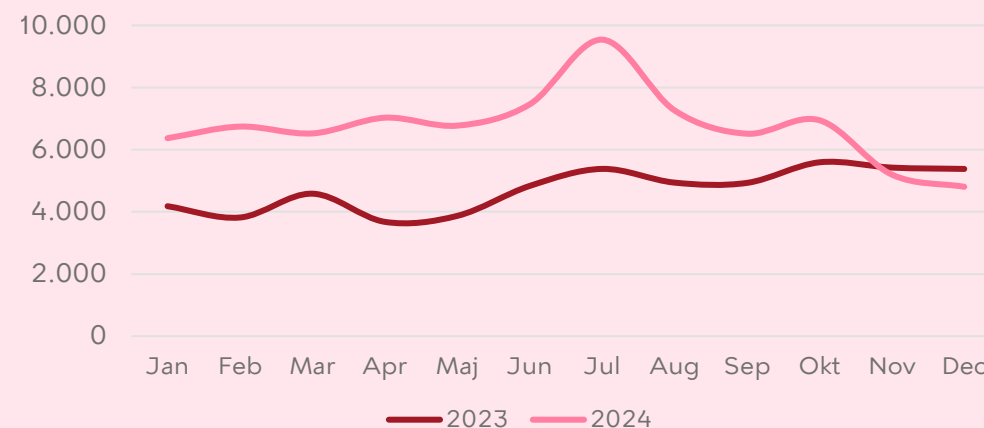
Fra 2023 til 2024 steg udlånet fra bogudstillingen 'Søde og charmerende læsestunder' med 42 %.

Udlån per bogudstilling med voksenbøger i 2024 (top 10)

Udlån fra 'Bestsellere og anmelderdarlings' per måned

De fysiske bøger

Bogudstillinger med børnebøger

Stor stigning i udlån af børnebøger fra bogudstillinger

I 2024 blev omkring 872.000 børnebøger udlånt via bogudstillinger, hvilket er ca. 143.000 flere bøger end i 2023. Bogudstillingen med flest udlån er 'Bedste bogvenner', som er en udstilling med store bogstakke og frontvendte forsider, der samler de største favoritserier og kendte karakterer fra billedbøger til de 3-7-årige. 'Bedste bogvenner' havde 210.000 udlån i 2024, hvilket er en stigning på 44 % sammenlignet med 2023. Den markante stigning i udlånet kan hænge sammen med, at materialebeholdningen i 'Bedste bogvenner' er vokset, så den i 2024 oversteg beholdningen for 'Stakkevis af gode bøger'.

Bogborgen hjælper børn og deres voksne med at finde relevant litteratur til startlæsere

I 2024 blev der udlånt 212.000 børnebøger fra 'Bogborgen' på tværs af byens biblioteker, hvilket svarer til 14 % af alle børnebogsudlån. Bogborgen er et fælles koncept, som er udbredt til alle byens biblioteker, og fra 2023 til 2024 steg udlånet med 12 %. Bogborgen fokuser på startlæsningen og indeholder både krybber og udstilling med frontvendte forsider. Bogborgens udformning signalerer opdelingen af materialerne i de tre sværhedsgrader 'Start', 'Begynder' og 'Øvet'. Den tydelige inddeling gør det let for børn og deres voksne at overskue og finde frem til bøger, der passer til dem i niveau.

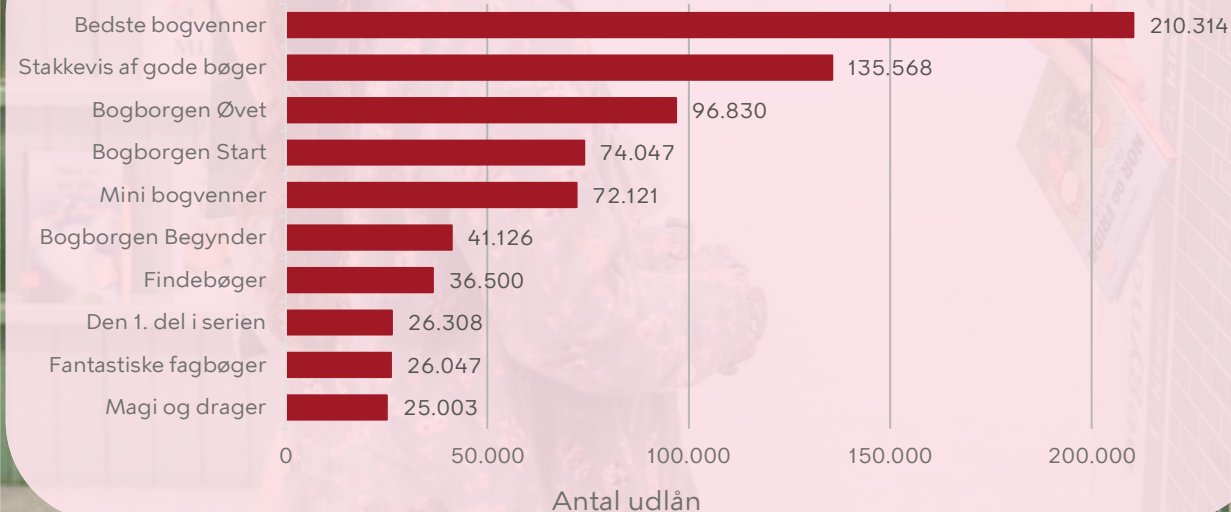
Vidste du?

En intern analyse af bogudstillingerne til børn viste, at højt-læsningsudstillingen er meget effektiv; udstillingen genererer 5 gange så mange udlån som reolopstillingen.

Vidste du?

Januar, oktober og november er de måneder på året med flest børneudlån. I 2024 stod de tre måneder for omkring 421.000 udlån, hvilket svarer til 28 % af årets udlån.

Udlån per bogudstilling med børnebøger i 2024 (top 10)

De fysiske materialers placering

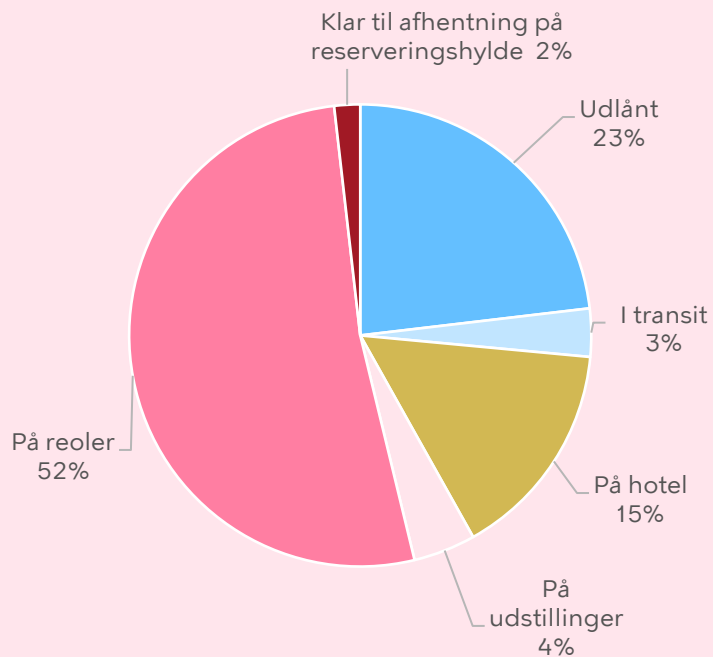
Biblioteksmaterialerne rejser rundt

Københavns Biblioteker har en fælles samling af fysiske materialer. Bibliotekernes materialer bevæger sig rundt mellem lånerne, bibliotekerne, boghotel eller i transit mellem disse placeringer. På biblioteket befinder en bog sig på en reol, i en udstilling eller på reserveringshylde. Boghoteller på centralsorteringen i Albertslund og i Hovedbibliotekets kælder rummer primært bøger, der overvejende lånes ud via reservation, hvor de er klar til, at den næste borger reserverer dem. Systemet 'Intelligent Materialestyring' sørger for, at de rette materialer ender de rette steder, i de rette mængder, så reoler og udstillinger aldrig står tomme.

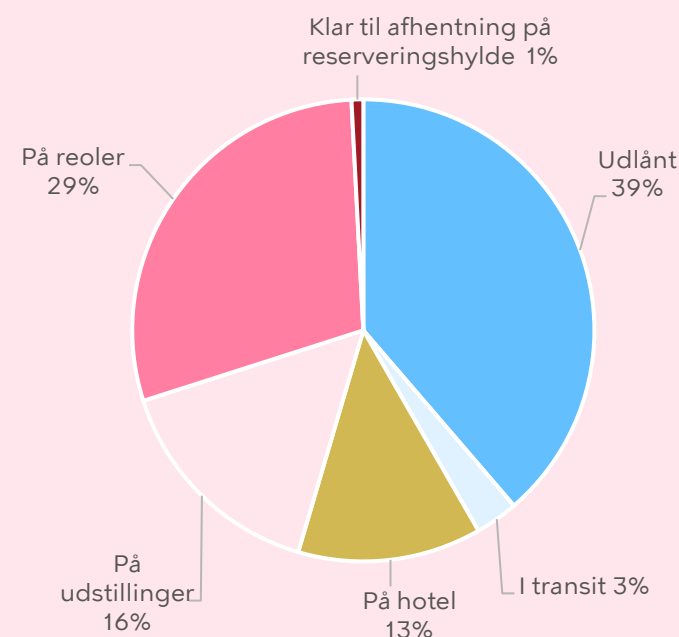
Mange bøger på bibliotekerne og hjemme hos lånerne

Figurene til højre viser et øjebliksbillede af fordelingen af fysiske voksenmaterialer og fysiske børnematerialer, hvoraf langt størstedelen er bøger. Mange bøger er på bibliotekerne, mens omkring hver fjerde voksenbog og omkring fire ud af ti børnebøger er ude hos lånerne. Fordelingen mellem bøgernes placering ændrer sig hele tiden. Det er vigtigt for et godt bibliotekstilbud, at der er en god balance mellem at have mange bøger ude hos lånerne, samtidig med, at der stadig er tilgængelige bøger på bibliotekernes hylder og udstillinger og på hotel til reservation.

Placering af fysiske voksenmaterialer

Placering af fysiske børnematerialer

Note: Tallene ovenfor er trukket pr. 28.03.2025 og er udtryk for et øjebliksbillede, som hele tiden ændrer sig. Da tallene er trukket fra to systemer er der en mindre afvigelse fra det samlede beholdningstal, som fremgår af bibliotekernes beholdningsrapport.

Kilde: IMS og Cicero

Digitale materialer

Fortsat stigning i digitale udlån

Det samlede udlån af digitale materialer steg fra omkring 1,48 mio. udlån i 2023 til 1,62 mio. udlån i 2024. Udlånsstigningen i digitale materialer var mindre markant end i 2023, hvor det digitale udlån steg med hele 26 %. Digitale materialer dækker over udlån af e-bøger, netlydbøger og podcasts på eReolen og eReolen Global, digitale magasiner på eReolen Global Magazines og PressReader samt film på Filmstriben. Mens bøger udgør 95 % af det fysiske udlån på bibliotekerne, udgør e-bøger under en fjerdedel af det digitale udlån.

Budgetreduktion har medført lavere udlån af e-bøger

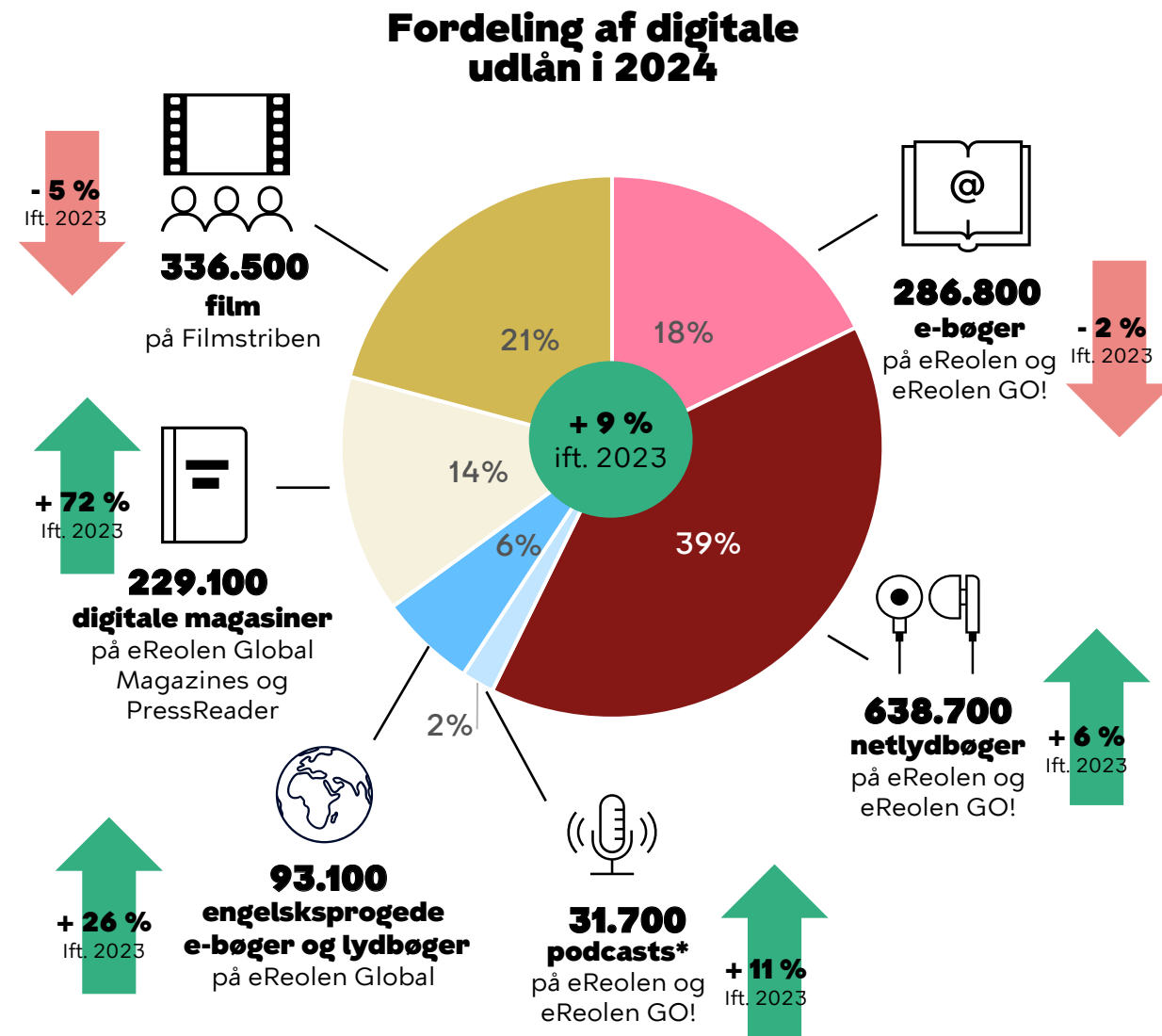
Lånekvoten på eReolen blev sat ned fra 5 til 3 lån per borger per måned for e-bøger og lydbøger i marts 2024. Udlånstallene for 2024 indikerer, at dette har medført lavere udlån af e-bøger, som er faldet med 2 % fra 2023 til 2024. Samtidig ses en lavere fremgang på udlån af netlydbøger, som "kun" steg med 6 % fra 2023 til 2024, hvorimod det steg med hele 33 % året før. Lånekvoten er fra 1. januar 2025 igen hævet til 5.

Stor stigning i engelsksprogede bøger og digitale magasiner

Udlånet fra eReolen Global er steget med 26 %. Derudover har der været en markant stigning i udlån af digitale magasiner på hele 72 % fra 2023 til 2024. Digitale magasiner udgør dermed en næsten ligeså stor andel af det digitale udlån som e-bøger.

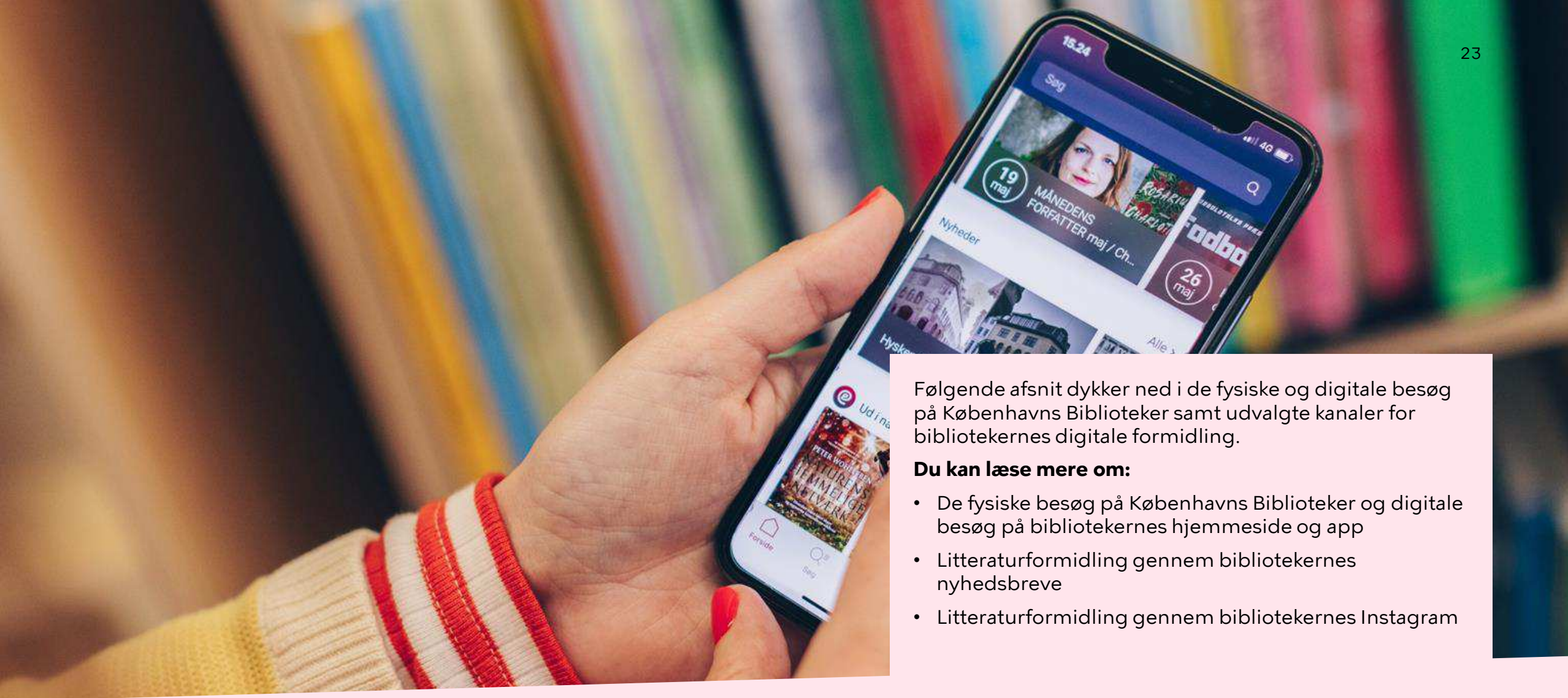
Fald i udlån fra Filmstriben efter sænket udlånskvote

Udlånet fra Filmstriben toppede i 2023, men faldt 5 % fra 2023 til 2024. Det kan hænge sammen med, at man i 2024 valgte at fastholde den sænkede udlånskvote, som blev besluttet i oktober 2023.

Kilde: Publizon (eReolen og eReolen GO!), ConsortiaManager (eReolen Global, Magazines og PressReader), DBC (Filmstriben)

*Disse tal indeholder ikke Københavns Bibliotekers egenproducerede podcasts

Følgende afsnit dykker ned i de fysiske og digitale besøg på Københavns Biblioteker samt udvalgte kanaler for bibliotekernes digitale formidling.

Du kan læse mere om:

- De fysiske besøg på Københavns Biblioteker og digitale besøg på bibliotekernes hjemmeside og app
- Litteraturformidling gennem bibliotekernes nyhedsbreve
- Litteraturformidling gennem bibliotekernes Instagram

Besøg og formidling

Fysiske og digitale besøg på Københavns Biblioteker

De fysiske besøg på bibliotekerne rundede 4 millioner

På tværs af byens biblioteker gik omkring 4,2 mio. besøgende gennem dørene i 2024, hvilket er en stigning på 13 % sammenlignet med 2023. De fysiske besøg registreres af besøgstællere ved indgangene.

Biblioteket-appen er den mest anvendte digitale besøgsindgang

Stigningen i digitale besøg blev hjulpet på vej af den nationale biblioteks-app, som i København havde over 4 mio. besøg i løbet af 2024. Det svarer til 820.000 flere besøg sammenlignet med 2023. Københavnerne stod for hele 17 % af besøgene i appen på landsplan. Omvendt er antallet af besøg på bibliotekernes hjemmeside faldet med 625.000 fra 2023 til 2024. Tallene vidner om, at man er lykkedes med at udbrede kendskabet til bibliotekernes app, og at man har flyttet nogle transaktioner på hjemmesiden over på appen.

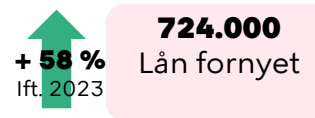
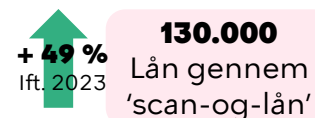
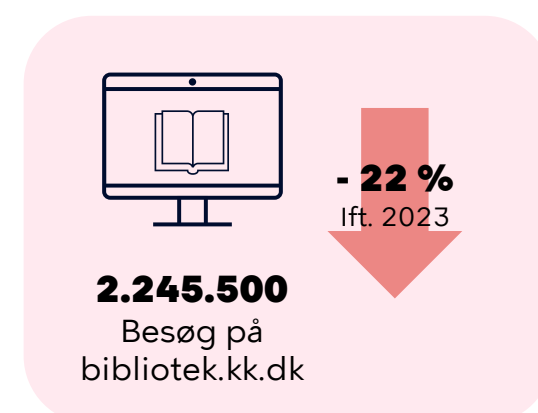
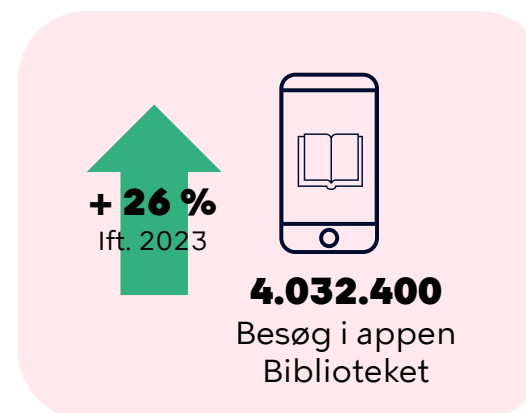
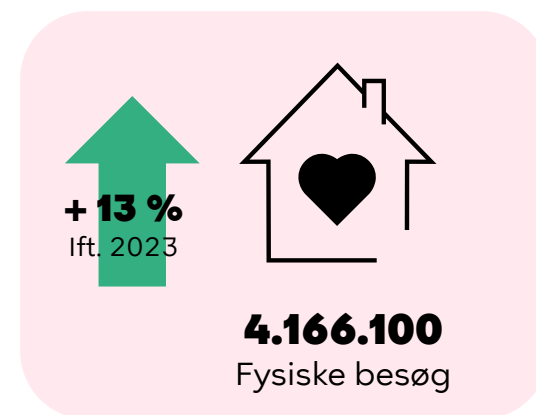
Løbende udvikling af appen giver brugerne smarte løsninger og muligheder

Med appen har københavnernes mulighed for at reservere, forny og tilføje materialer til deres huskeliste. Derudover giver appen mulighed for at låne fysiske bøger direkte på telefonen, når man står nede på biblioteket – som et alternativ til selvbetjeningsautomaterne. Tidligere undersøgelser har vist, at det særligt er de praktiske funktioner ift. reservering og fornyelser, som er nemmere at benytte på appen end på hjemmesiden.

“ Jeg bruger den app hele tiden. Genialt.
(Bruger på Instagram)

“ Jeg er også rigtig glad for appen, synes det er så fedt med notifikationer om hvornår bøgerne skal afleveres.
(Bruger på Instagram)

Note: Citater fremgår uden emojis

Nyhedsbreve

Fortsat stigning i abonnenter på nyhedsbreve

Københavns Biblioteker har tre nyhedsbreve, som formidler litteratur og læsning til københavnernes. Alle tre nyhedsbreve oplevede i 2024 en stigning i antal abonnenter sammenlignet med 2023. Den største stigning var for nyhedsbrevet 'Dit børnebibliotek anbefaler', som er målrettet forældre og indeholder anbefalinger til børnebøger, tips til læsning med børn i forskellige aldersgrupper mv.

'Førstevælger' giver skræddersyede boganbefalinger og -nyheder til læseglade københavnere

Nyhedsbrevet 'Førstevælger' henvender sig til læseglade københavnere og giver inspiration til læsning og lister over nyindkøbte bøger. Gennem 'Førstevælger' kan abonnenterne skræddersy deres nyhedsbrev, så de modtager boganbefalinger og -nyheder om netop de genrer, der interesserer dem. Pt. er der 12 forskellige emner, abonnenterne kan vælge imellem. Eksempelvis krimier eller 'Litterær Fluxus' med anbefalinger til anmelderrost og smal litteratur. I 2025 lanceres nyhedsbrevet 'All You Read Is Love' med fokus på romancelitteratur.

Førstevælger

5.669 abonnenter
(+9 % ift. 2023)

4.234 abonnenter
(+13 % ift. 2023)

5.985 abonnenter
(+7 % ift. 2023)

Litteraturformidling på Instagram

Flere følgere af bibliotekerne på Instagram

Bibliotekerne har to Instagramprofiler, som formidler læseglæde samt giver boganbefalinger og tips til brug af bibliotekets mange tilbud. Begge Instagramprofiler oplevede en stigning i antal følgere i 2024. Profilen 'Københavns Børnebiblioteker' havde knap 7.900 følgere i udgangen af 2024, hvilket svarer til en stigning på 67 % fra 2023. Antallet af følgere på profilen 'Københavns Biblioteker' er steget med 27 % fra 2023 til 2024.

Strategisk fokus på digitalt værtskab og diversitet

Københavns Biblioteker arbejder strategisk med litteraturformidling gennem de to profiler på Instagram, som tilsammen havde 2,5 mio. visninger af indhold i 2024. Målet er at brande bibliotekerne og skabe læseglæde blandt københavnernes ved at lave indhold, som er sjovt, og som samtidig afspejler diversitet, så alle føler sig velkomne.

Københavns Biblioteker vinder årets SoMe-team

I 2024 vandt Københavns Biblioteker årets bedste ikke-kommercielle SoMe-team. Kåringen var en del af konferencen Social Media Manageren. Juryen bag fremhævede, at Københavns Biblioteker har formået at nå ud til mange og løfte sit følgerantal med få ressourcer. Juryudtalelsen fremhæver bl.a. at:

"Teamet demonstrerer, hvordan kreativitet, målgruppeforståelse og en legende tilgang kan skabe et stærkt community. Med kærlighed i kommentarsporene og et sprog i øjenhøjde når de deres publikum og vækker en lyst til både at læse og besøge bibliotekerne."

Note: Citater fremgår uden emojis

I har den allerbedste blanding af meningsfuld sjov og ballade og så kvalitet og indhold i formidlingen
(Bruger på Instagram)

Jeg elsker jeres geniale måde at reklamere for biblioteker og bøger på.
(Bruger på Instagram)

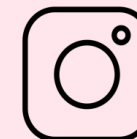
Følgere på Instagram i 2024

+ 67 %
ift. 2023

7.861

følgere på Københavns
Børnebiblioteker

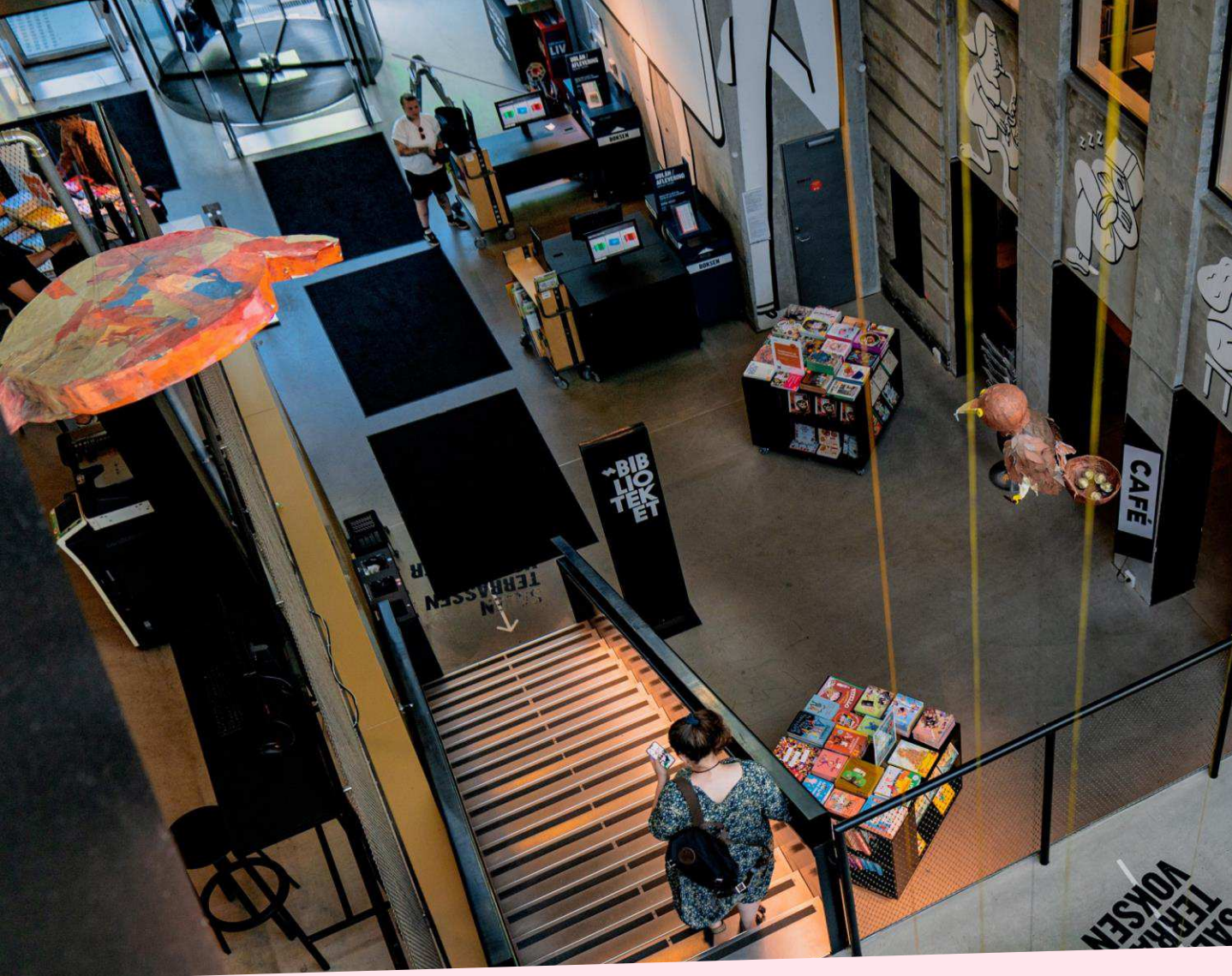
12.611

følgere på Københavns
Biblioteker

+ 27 %
ift. 2023

I er simpelthen de bedste.
Man får simpelthen lyst til at komme på
Bib. Forsæt den gode stil.
(Bruger på Instagram)

Kilde: Tal for Instagram er trukket for d. 01.01.2024 og 31.12.2024

Følgende afsnit dykker ned i udlåns- og besøgstal for lokalbibliotekerne i 2024.

Du kan læse mere om:

- Bogudlånet på de enkelte lokalbiblioteker
- Besøgstal for de enkelte lokalbiblioteker
- Udviklingen i 2024 på tre udvalgte lokalbiblioteker:
 - Christianshavns Bibliotek
 - Hovedbiblioteket
 - Sundby Bibliotek

Lokalbiblioteker

Udlånsstigning over hele byen

Alle byens biblioteker har haft stigende udlån i 2024

Udlånet af fysiske bøger steg med 15 % fra 2023 til 2024. Ser man på de enkelte lokalbiblioteker, havde alle andel i de højere udlånstal. Den største procentvise stigning var på Sydhavnens Bibliotek, hvor udlånet mere end fordobledes. Den markante stigning hænger sammen med, at biblioteket var delvist lukket i 2023.

Nørrebro Bibliotek nærmer sig udlånet på Hovedbiblioteket

Udlånet af fysiske bøger er også steget markant på Nørrebro Bibliotek – i 2024 blev der udlånt 260.000 bøger fra Nørrebro Bibliotek. Det er 66.000 flere end i 2023 og svarer til en stigning på 34 %. For at kunne håndtere den store udlånsstigning på Nørrebro Bibliotek er der investeret i et nyt sorteringsanlæg på biblioteket, som blev taget i brug i starten af 2024. Også Ørestad, Sundby, Christianshavns og Østerbro biblioteker har oplevet store stigninger på 14-18 % siden 2023.

Note: Flere lokalbiblioteker har været lukket i kortere og længere perioder i 2023 og 2024, hvilket påvirker besøgs- og udlånstallene:

- Solvang Bibliotek har været lukket for besøg i 2022, 2023 og frem til 04.11.2024 pga. ombygning. Der har i byggeperioden været mulighed for lån af børnebøger i et begrænset omfang.
- Sydhavnens Bibliotek var delvist lukket i 2023 pga. ombygning, hvilket påvirker stigningen i udlånstallene fra 2023 til 2024.
- Hovedbibliotekets 1. sal var lukket fra 02.04 til 30.06.2024 pga. indretningen af LITT.

Samlokaliseret med

Kultur-
hus

Skole

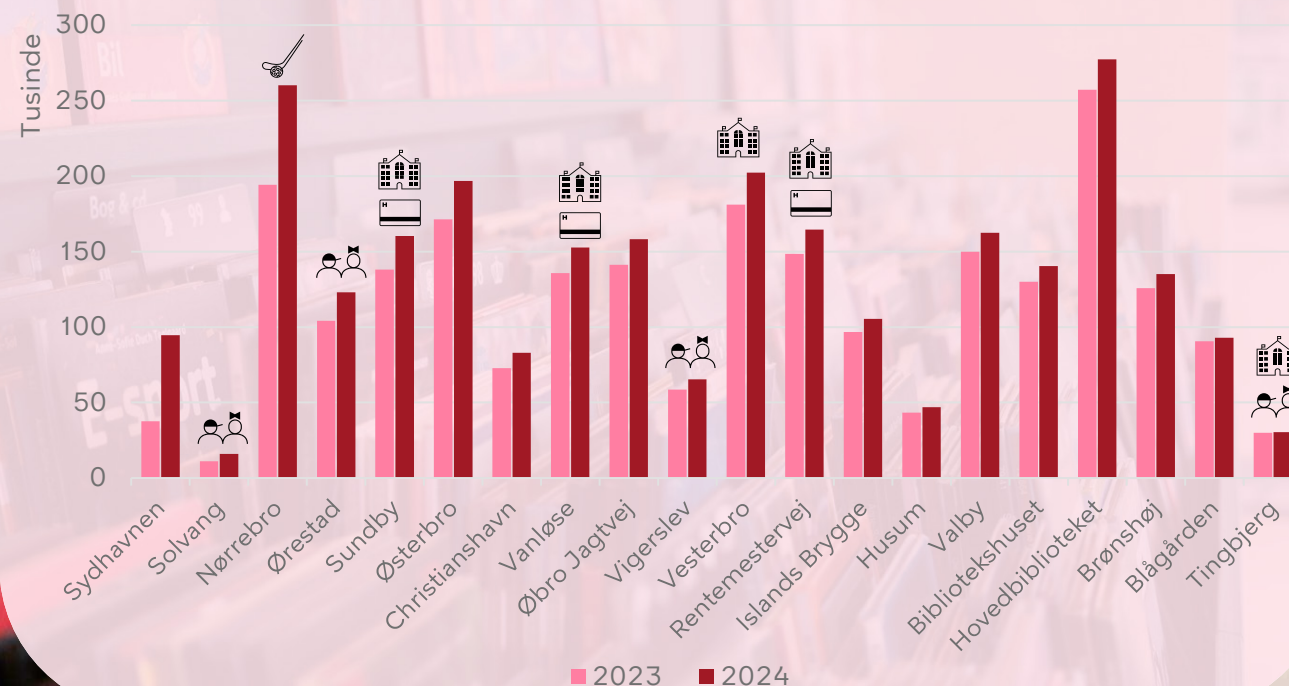
Borger-
service

Sports-
hal

Fysiske bogudlån per lokalbibliotek 2023 og 2024

Søjlerne i figuren er sorteret i forhold til ændringen fra 2023 til 2024, med de største stigninger længst til venstre.

Stigende besøgstal

Flere besøgende på byens biblioteker

På tværs af alle bibliotekerne steg det samlede besøgstal med 13 % fra 2023 til 2024. Særligt fremtrædende er Sydhavnens Bibliotek, som har oplevet en stigning på 157.000 besøg. Denne stigning er dog påvirket af, at biblioteket var delvist lukket i 2023. Kulturstationen Vanløse, Østerbro, Christianshavns og Sundby biblioteker havde alle mere end 18 % flere besøgende i 2024. Målt i antal besøg træder Nørrebro Bibliotek og Sundby Bibliotek frem med hhv. 72.000 og 57.000 flere besøg i 2024 sammenlignet med 2023. Som noget nyt i 2024 havde Sundby Bibliotek flere besøg end Rentemestervej.

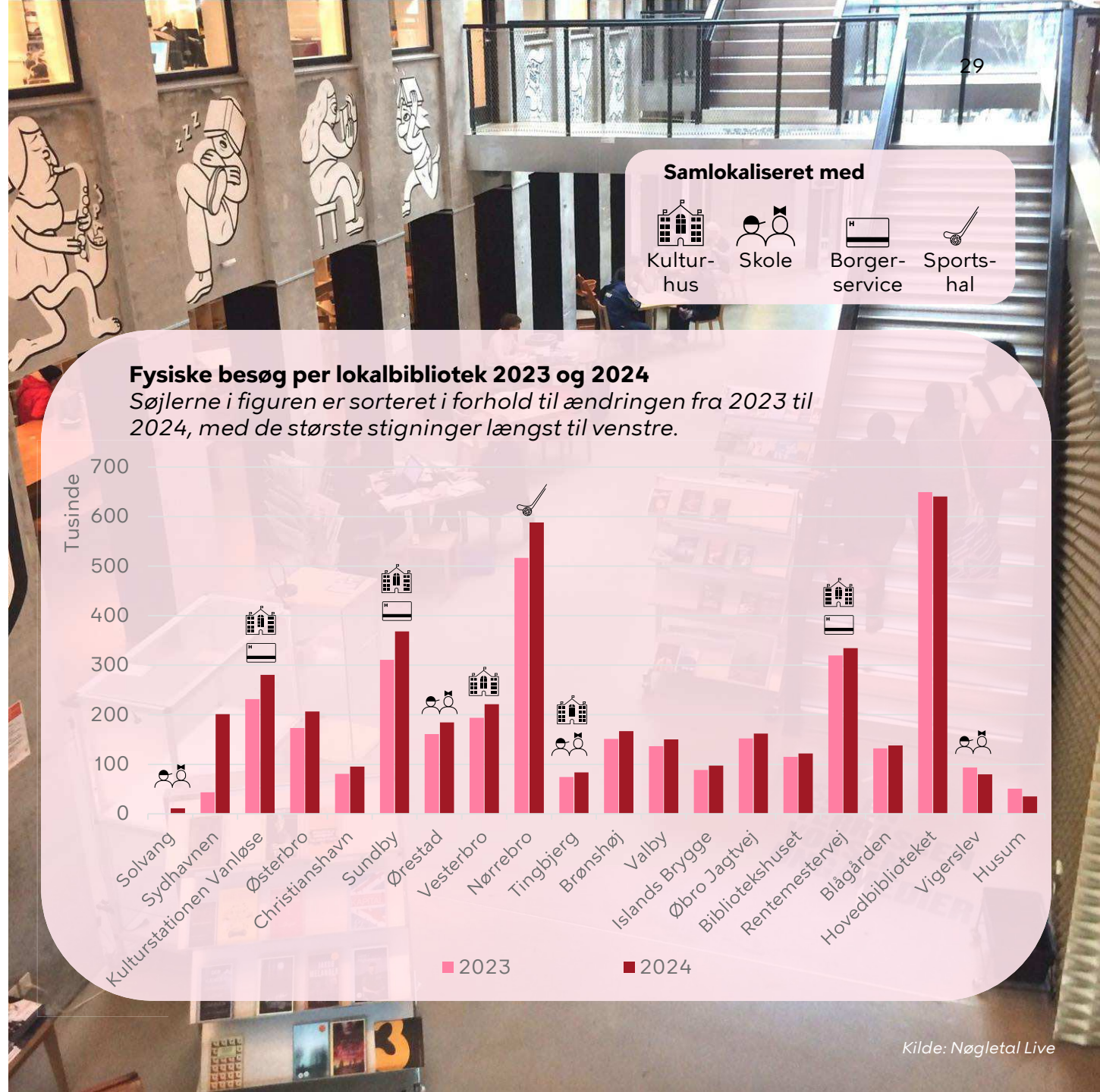
Samlokaliserede lokalbiblioteker er blandt byens mest besøgte

Udover Hovedbiblioteket er de fire mest besøgte biblioteker: Nørrebro Bibliotek, Sundby Bibliotek, Rentemestervej og Kulturstationen Vanløse. De fire biblioteker er samlokaliseret med andre tilbud, og besøgstillene inkluderer derfor også besøg med andre ærinder en biblioteksbesøg.

Note: Både Vigerslev Bibliotek og Husum Bibliotek har oplevet problemer med besøgstillene i dele af 2024, hvilket kan være skyld i de lavere besøgstal for 2024.

Note: Flere lokalbiblioteker har været lukkede i kortere og længere perioder i 2023 og 2024, hvilket påvirker besøgs- og udlånstillene.

- Solvang Bibliotek har været lukket for besøg i 2022, 2023 og frem til 04.11.2024 pga. ombygning, hvilket er grunden til den markante stigning i besøgstal fra 2023 til 2024.
- Sydhavnens Bibliotek var delvist lukket i 2023 pga. ombygning, hvilket påvirker stigningen i besøgstillene fra 2023 til 2024.
- Hovedbibliotekets 1. sal var lukket fra 02.04. til d. 30.06.2024 pga. indretningen af etagen LITT.

2024 på udvalgte biblioteker

Christianshavns Bibliotek

Fremgang i børneudlånet

Christianshavns Bibliotek har gennemgået en omfattende omindretning, hvor der bl.a. er etableret et nyt børneområde. I 2024 havde biblioteket omkring 38.000 børneudlån og omkring 44.000 voksenudlån. Det svarer til en stigning på 17 % for børnebøger og 11 % for voksenbøger sammenlignet med 2023. I 2024 udgjorde børnebøger 46 % af de fysiske udlån på Christianshavns Bibliotek.

Bogudstillinger står for en større andel af udlånet end på andre biblioteker

På Christianshavns Bibliotek stod bogudstillingerne for 62 % af udlånet af fysiske børnebøger og 30 % af udlånet af fysiske voksenbøger. Gennemsnittet på tværs af alle byens biblioteker lå i 2024 på 58 % for fysiske børnebøger og 25 % for fysiske voksenbøger.

Hovedbiblioteket

Den store omindretning stod færdig i 2024

I løbet af 2024 blev LIVE, som er en etage med arrangementsområde samt zoner til læse- og skriveklubber, og LITT, som er en etage med skønlitteratur til unge og voksne, færdigindrettede. På LITT finder man bogudstillinger og litteraturzoner inddelt efter forskellige genrer, der inspirerer københavnere til nye læseoplevelser.

Stigende udlån fra bogudstillinger

Fra 2023 til 2024 steg udlånet af voksenbøger fra bogudstillinger med 48 %. Dermed kom hver fjerde voksenudlån i 2024 fra græsning via udstillinger, i 2023 gjaldt det samme for mindre end hver femte voksenudlån. Eksempelvis steg udlånet fra 'Bestsellere og anmelderdarlings' med 5.300 bøger fra 2023 til 2024. Stigningen kan hænge sammen med, at denne udstilling har været den mest eksponerede under omindretningen af LITT.

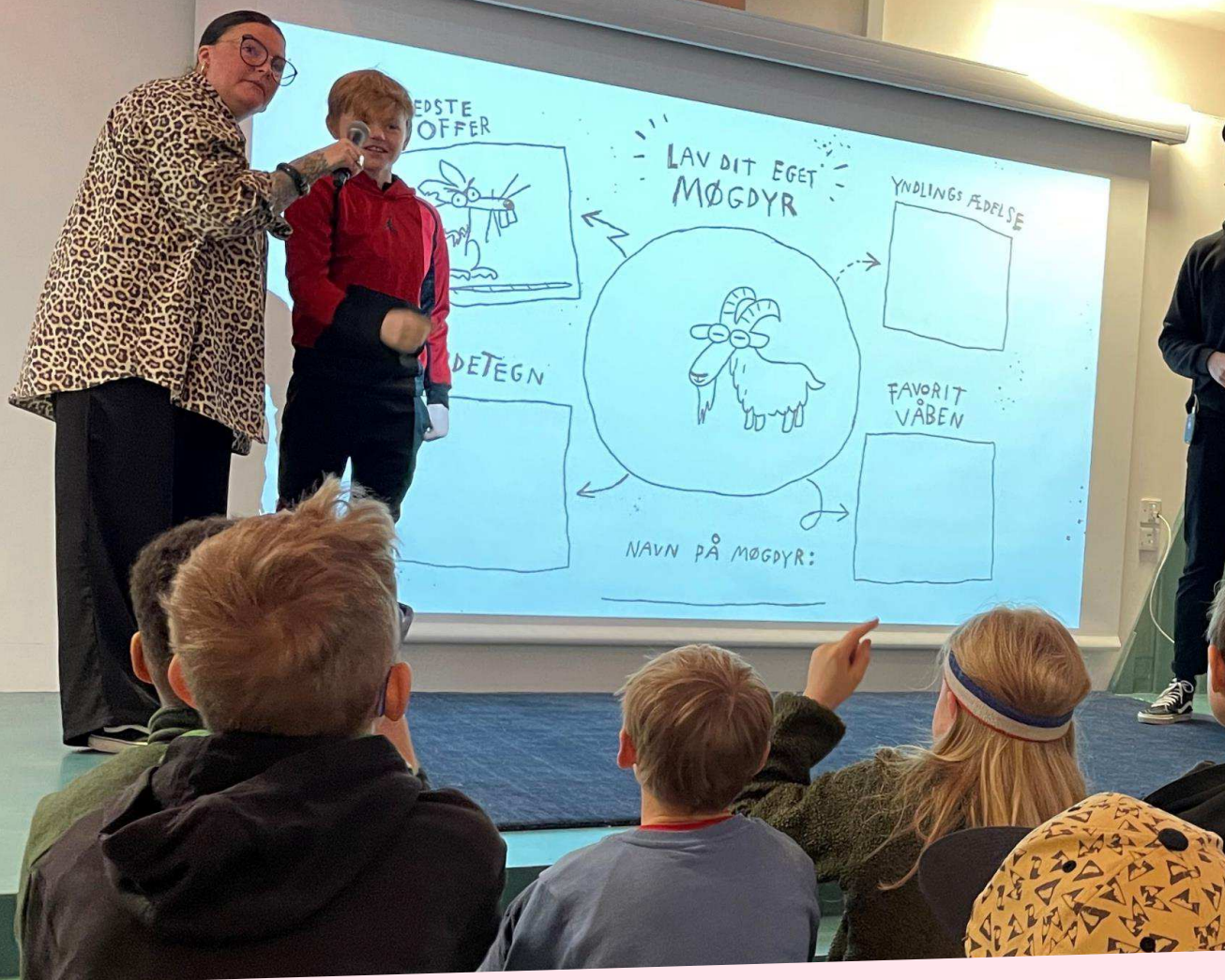
Solvang Bibliotek

Genåbnet efter flere års renovering

I slutningen af 2024 åbnede Solvang Bibliotek efter tre års nedlukning pga. renovering. Solvang Bibliotek er samlokaliseret med en skole, og under nedlukningen har der været mulighed for udlån af børnebøger i et begrænset omfang.

Genåbning gav højt udlån af børnebøger

I november og december 2024 var udlånet af børnebøger på omkring hhv. 4.000 og 2.800 på Solvang Bibliotek, hvilket er på niveau med udlånet af børnebøger på Christianshavns Bibliotek. Udlånet af børnebøger udgjorde i de to måneder 85 % af alle fysiske udlån på Solvang Bibliotek. De foreløbige udlånstal for 2025 indikerer, at det høje børneudlån på Solvang Bibliotek fortsætter.

Københavns Biblioteker bruger flere metoder til at formidle litteraturen til københavnernes. I dette afsnit fremhæves tre aktuelle eksempler:

- #1: Hovedbibliotekets voksenarrangementer
- #2: 'LæseLiga' - skolesamarbejde
- #3: 'Litterær Fluxus' - eksperimenterende nyhedsbrev

Litteraturen sættes i spil

#1 Hovedbibliotekets voksenarrangementer

Litteraturen lever

I 2024 blev etagen LIVE på Københavns Hovedbibliotek åbnet efter en gennemgribende nyindretning. LIVE er en litteraturarrangementsetage, hvor deltagerne ikke kun er tæt på det læste og skrevne ord; de er i mange tilfælde selv medskabere af både stof og fortolkning. Litteraturen er det nicherede, det nørdede, det genrespecifikke og er målrettet børn, unge eller voksne. Særligt er det lykkedes at tiltrække flere fra aldersgruppen 20-30 årige til arrangementerne end hidtidigt.

For de voksne er der nu seks velbesøgte gratis, fast-tilbagevendende arrangementsrækker samt tilbud om læseklubber.

- 'Månedens debutant' – deltagerne møder en aktuel debuterende forfatter
- 'Bag om bøgerne' – deltagerne bliver klogere på bøgernes vej fra idé, over skriveproces til udgivelse
- 'Genopdaget' – fokuserer på oversete eller glemte klassikere, som fortjener opmærksomhed
- 'Barsel & bøger' – barslende forældre kan høre forfattere fortælle om aktuelle udgivelser og om det, der optager dem lige nu
- 'Stjerneblik' – opvarmning til arrangementer, hvor forfatterspirer læser op af egne værker
- 'Skriveworkshops' – hver måned får deltagerne undervisning i et nyt tema

#2 LæseLiga - skolesamarbejde

LæseLiga øger skolebørns læseglæde

Københavns Biblioteker har i skoleåret 2024/2025 udviklet og testet forløbet 'LæseLiga' i samarbejde med dansklærere på fire københavnske folkeskoler. Forløbet er skræddersyet til 4. klasse, hvor læsevaner stadig er under udvikling.

Målet med LæseLiga er at øge og fastholde elevernes læseglæde, fællesskab om litteratur og læsning samt kendskab til bibliotekernes tilbud på en engagerende måde.

Evaluering af forløbet viser, at 54 % af eleverne oplever øget lyst til at læse, og at 44 % har fået mere lyst til at besøge biblioteket efter deltagelse i LæseLiga.

Om LæseLiga

Forløbet planlægges sammen med skolen, så det passer ind i skolens hverdag. Hver klasse får tilknyttet en fast biblioteksformidler i et helt år, som sammen med læreren inspirerer eleverne og skaber sammenhæng i forløbet.

Eleverne får mulighed for at udforske både det lokale bibliotek og Hovedbibliotekets børneetage LÆS. Her deltager de i aktiviteter som 'Bogjagt', 'Gæt en bog', 'Børnemonopolet' og 'Book-tasting'. Forløbets højdepunkt er det store 'LæseLiga-event', hvor eleverne i år mødte forfatteren og illustratoren bag en populær bogserie.

Udviklingen af 'LæseLiga' er støttet af Udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre. LæseLiga udbredes til flere skoler i skoleåret 2025/2026.

Foto: Anna Faber Lindkjær

” Når eleverne ser bøger fra LæseLiga, får de lyst til at låne dem, og de snakker om bøgerne med hinanden: 'Ej, der er den der...' 'Ej, den vil jeg også gerne låne!' – og det er jo lige præcis det, vi gerne vil have! ”
Lærer fra deltagende skole

#3 Litterær Fluxus - eksperimenterende nyhedsbrev

Litterær Fluxus spredte læseglæde gennem kreativ formidling

'Litterær Fluxus' er et populært emne under bibliotekernes nyhedsbrev 'Førstevælger'. Litterær Fluxus har fokus på alternativ, humoristisk og usnobbet formidling af anmelderrost såvel som oversat skønlitteratur af høj kvalitet under mottoet:

*Kvæl ideen om at læse de bøger, hele byen snakker om.
Vær så radikal i din læsning, at hele byen snakker om dig.*

Litterær Fluxus henvender sig dermed til de københavnere, som elsker at læse, og som ønsker anbefalinger til både den brede og smalle litteratur. Første nummer af nyhedsbrevet udkom i april 2024 og blev udsendt til abonnenter på forgængeren 'Litterær Luksus', som var et mere traditionelt litteraturformidlings-nyhedsbrev. I dag har Litterær Fluxus cirka 5.000 abonnenter.

Litterær Fluxus trækker nye abonnenter gennem kreativ kommunikation

Litterær Fluxus bruger kreative, sjove og visuelle kommunikationsformater til at tiltrække nye abonnenter. I starten i 2025 kørte Litterær Fluxus en kampagne, hvor abonnenter kunne vinde merchandise. Kampagnen var populær hos eksisterende medlemmer og resulterede også i 300 nye tilmeldinger til nyhedsbrevet.

Litterær Fluxus er også tæt knyttet til Københavns Bibliotekers humoristiske og populære Instagramkanal 'Blågården' med godt 20.000 følgere. En reklame om Litterær Fluxus på Blågården resulterede i 300 nye Fluxus-abonnenter på 24 timer.

Note: Citater fremgår uden emojis

Hvis I ikke allerede modtager LITTERÆR FLUXUS fra Københavns Biblioteker - jamen så gør det! Nyhedsbrevet kommer alt for sjældent (hvilket man ikke kan sige om ret mange nyhedsbreve) og det er drønsjovt og kraftigt inspirerende (...)
(Bruger på Facebook)

Fluxus-manifestet

Befri din læsning fra behagesyge og intellektuel forstillelse.

Befri dig selv fra pligtlæsning, snobbet læsning, poserende læsning. Knus tanken om bøger som dekoration i moderigtige stuer og staffage på renskurede SoMe-feeds.

Rid på bølgen af FLUXUS' læserevolution, læs tåbelige bøger, uacceptable bøger, væk døde bøger til live, læs af lyst og ikke for at blive set.

Giv fanden i litteraturkritikere, kanonryttere, dansklærere; læs digte som du spiser pomfritter: glubsk, svinsk og nådesløst dømmende hvad angår sprødhed. Vær antilitterær, vær egolitterær, vær dit eget institut for litteraturvidenskab!

Kvæl ideen om at læse de bøger, hele byen snakker om. Vær så radikal i din læsning, at hele byen snakker om dig.

Lystlæsere, foren jer!

Fluxus-redaktionen

